УДК 347.9:343.352:17
DOI: https://doi.org/10.37566/2707-6849-2026-1(54)-4

Віталій ПИСЬМЕННИЙ,
професор кафедри економіки та фінансів
Тернопільського національного технічного університету
імені Івана Пулюя,
доктор економічних наук, доцент
ORCID ID: https://orcid.org/0000-0001-7852-3627
vitaliipysmennyi@tntu.edu.ua

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЙНИМ РИЗИКАМ У ПРАВОСУДДІ КРІЗЬ ПРИЗМУ БІБЛІЙНОЇ МОРАЛІ ТА СУЧАСНИХ ЕТИЧНИХ СТАНДАРТІВ

Постановка проблеми. Судова влада в сучасній правовій державі виконує функцію забезпечення справедливості як ключової суспільної цінності, що визначає рівень довіри до правової системи загалом. Суддівське рішення є фінальним актом правозастосування, який формує очікування громадян щодо неупередженості, передбачуваності та рівності перед законом. У цьому контексті корупційні ризики у сфері правосуддя становлять одну з найбільш чутливих загроз, оскільки здатні підривати не лише ефективність судового захисту, а й моральну легітимацію суду. Саме вразливість правосуддя до недоброчесних практик може запускати кумулятивний ефект правового нігілізму.

Звідси випливає необхідність розглядати корупційні ризики у правосудді, крім інституційного або правозастосовного виклику, як вагому етичну проблему, коріння якої лежить у сфері моралі. Біблійна традиція формує уявлення про суд як морально відповідальний інститут, у межах якого будь-яке відхилення від справедливості розглядається порушенням фундаментального порядку. Засудження підкупу суддів у текстах Біблії ґрунтується не на персоніфікованій критиці, а на ідеї викривлення істини та втрати здатності до неупередженого суддівства. Ця логіка перегукується із сучасними міжнародними етичними стандартами, які розглядають суспільну довіру основним ресурсом легітимності судової влади.

© Віталій ПИСЬМЕННИЙ, 2026

Ліцензія Creative Commons CC BY 4.0

Український контекст надає цій проблемі особливої ваги з огляду на тривалу кризу суспільної довіри до суддів. Незважаючи на багаторічні реформи, інституційне оновлення та впровадження кодексів суддівської етики, суспільне сприйняття правосуддя залишається стримано-критичним, що свідчить про обмеженість підходів, зосереджених переважно на формальних нормативних змінах без належного зміцнення внутрішніх стандартів доброчесності та професійної культури. У цьому сенсі аналіз, який поєднує біблійні моральні принципи як ціннісну рамку та сучасні етичні стандарти як інституційний інструментарій, уможливлює глибше осмислити феномен суддівської доброчесності й окреслити умови її стійкого відтворення в українських реаліях.

Аналіз досліджень і публікацій. У дослідженні А. Арнаудовської [1] корупція в судовій владі розглядається як системна проблема, тісно пов'язана з дефіцитом професійної доброчесності й обмеженою ефективністю механізмів підзвітності. Подібну логіку розвиває А. Асрун [2], який інтерпретує суддівську корупцію передусім порушенням професійної етики, наголошуючи на розриві між формально закріпленими етичними стандартами та реальними практиками суддівської поведінки. У поєднанні з міждисциплінарним підходом М. Брасвелла, Б. Маккарті та Б. Маккарті [3] ці роботи формують теоретичну основу для розгляду корупційних ризиків у суді як явища, що має глибокі етичні корені.

Водночас дослідження У. Ґнізі, С. Саккардо та Р. ван Велдгейзена [4] поглиблюють розуміння внутрішніх механізмів викривлення суддівських рішень. Поведінкові моделі хабарництва демонструють, що схильність до прийняття вигоди формується не лише через раціональний розрахунок, а й через моральні раціоналізації, соціальні сигнали та контекстуальні умови, які знижують внутрішні бар'єри проти неетичної поведінки. Сукупно ці праці підсилюють аргументацію нашого дослідження, доводячи, що ефективне запобігання суддівській корупції потребує інтегрованого підходу, який поєднує етичні стандарти, аналіз моральних переконань, урахування поведінкових та інших чинників, які визначають реальні ризики викривлення правосуддя.

Попри наявність значного масиву досліджень, присвячених суддівській корупції, у науковій полеміці відчутно бракує робіт, що аналізують запобігання корупційним ризикам у правосудді крізь призму біблійного вчення. Наявні публікації, як правило, залишають поза увагою глибинні моральні наративи, які історично формували уявлення про справедливий суд і непідкупність суддівської влади. Дефіцит міждисциплінарних досліджень обмежує можливості осмислення етичних передумов корупційних ризиків і не дає змоги повною мірою інтегрувати моральний вимір у сучасні моделі запобігання викривленню правосуддя, що й зумовлює актуальність запропонованого підходу.

Метою статті є осмислення механізмів запобігання корупційним ризикам у правосудді шляхом поєднання біблійної моральної традиції із сучасними етичними стандартами суддівської поведінки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Біблійні тексти репрезентують суд як інститут, відповідальний за підтримання справедливості в суспільстві. У них судове рішення розглядається як акт, що має відновлювати порушений порядок,

забезпечувати рівність сторін і запобігати домінуванню сили чи статусу над правом (Вих. 23:8; Втор. 16:18) [6] (*табл. 1*). У цьому контексті неупередженість судді набуває значення базової моральної вимоги. У сучасній термінології така логіка корелює з концепцією інституційної легітимності, згідно з якою довіра до суду формується, з одного боку, через відповідність рішення нормам, а з іншого – через переконаність у відсутності прихованих стимулів, що могли б якось вплинути на результат суддівства.

Таблиця 1. **Біблійні наративи щодо суддівської справедливості та заборони хабарництва***

Джерело	*Цитата*	*Коментар*
Вихід 23:6–8	Не перегинай суду на бік вбогого свого в його позові. Від неправдивої справи віддалишся, а чистого й справедливого не забий, бо Я не всправедливлю несправедливого	Хабар прямо визначається як чинник викривлення судового судження, що позбавляє суддю здатності неупереджено встановлювати істину
Второзаконня 16:19–20	Не викривиш закону, не будеш дивитися на особу, і не візьмеш підкупу, бо підкуп осліплює очі мудрих і викривлює слова справедливих	Заборона підкупу формулює принцип неупередженості як основу справедливого й життєздатного правопорядку
Притчі 15:27; 17:23	Хто ласий до наживи, той руйнує власний дім, а хто ненавидить хабар, той житиме; Безбожний таємно бере хабара, щоб зігнути путі правосу́ддя	Підкуп подається як прихована практика, що руйнує правосуддя, моральну цілісність і соціальну довіру
Ісаї 1:23	Твої правителі – бунтівники і спільники злодіїв, – усі полюбляють хабарі, й женуться за винагородами; не захищають сиріт, і справи вдів до них не доходять	Продажність суду пов'язується з деградацією влади та системним нехтуванням правами соціально вразливих груп
Від Матвія 7:1–5	Не судіть, щоб і вас не судили; бо яким судом судити будете, таким же осудять і вас, і якою мірою будете міряти, такою відміряють вам	Судження інших ставиться у пряму залежність від внутрішньої моральної позиції того, хто судить, підкреслюючи відповідальність за критерії оцінки

* *Примітка.* Побудовано на основі [6].

Заборона підкупу в біблійній традиції має принциповий характер, оскільки хабар змінює саму епістемологію судового рішення. Теза про те, що хабар «засліплює зрячих і перекручує слова праведних» (Вих. 23:6) [6], фіксує механізм, за якого суддя перестає орієнтуватися на певну істину та право як критерії рішення і починає реагувати на зовнішній стимул. Важливо, що йдеться як про наслідок у вигляді несправедливого рішення, так і про підрив здатності суду функціонувати нейтральним арбітром. У сучасному ризик-орієнтованому підході до антикорупційної політики це відповідає уявленню про корупцію як інституційну вразливість, яка створює загрозу довірі до правосуддя.

Книга Приповістей поглиблює цю аргументацію, акцентуючи на латентному характері корупції. Опис підкупу як прихованого впливу, що «викривлює шляхи правосуддя» (Прип. 17:23) [6], дає підстави говорити про корупцію як явище, здатне маскуватися під зовнішню законність і соціальну пристойність. Такий підхід є принципово важливим для судової сфери, де абсолютна доказовість не завжди можлива, але репутаційні сигнали та повторювані патерни рішень формують суспільне сприйняття справедливості. У цьому вимірі корупція постає внутрішньою деформацією інституційної поведінки, яка підриває довіру без установлення юридичної відповідальності, що повністю узгоджується з уявленнями про значення perceived impartiality.

У пророчих текстах Біблії суд постає ключовим вузлом моральної структури громади, через який виявляється характер влади. Продажність суду в книгах Ісаї й Амоса пов'язується з деградацією еліт, системним ігноруванням потреб слабких та витісненням справедливості з простору публічного життя (Іс. 1:23; Ам. 5:12) [6]. Суд у такій логіці втрачає здатність виконувати відновлювальну та примирювальну функцію, поступово перетворюючись на інструмент закріплення нерівності та асиметрій влади. Пророчий дискурс не трактує цю трансформацію випадковим відхиленням, натомість описує її як ознаку морально деформованого порядку, у межах якого правосуддя перестає виконувати функцію гаранта спільного блага.

Особливе місце в Біблії посідає мотив накопичувального ефекту суддівської несправедливості. Окремі несправедливі рішення не залишаються ізольованими подіями, а формують нові горизонти очікувань, у яких звернення до суду втрачає сенс відновлення порушеного права. У біблійному наративі цей процес описується занепадом міста або громади, що поступово втрачає внутрішню довіру, солідарність і здатність до спільного життя. Суд, який мав бути місцем захисту, стає простором страху або байдужості. Такий опис фіксує уявлення про правосуддя як фундамент соціального порядку, руйнування якого спричиняє моральну дезінтеграцію спільноти та розпад нормативних орієнтирів.

Етичні настанови Нового Заповіту доповнюють пророчу критику, дещо зміщуючи акцент із зовнішніх проявів несправедливості на внутрішній стан особи, наділеної владою судження. У євангельських і апостольських текстах наголос робиться на служінні, стриманості та відмові від користолюбства як умовах моральної легітимності влади (Мт. 20:25–28; 1 Тим. 3:2–3) [6]. При цьому доброчесність постає не набором формальних обмежень, а стійкою етичною настановою, що визначає поведінку незалежно від зовнішнього контролю. У такому баченні правосуддя набуває рис моральної практики, стан якої визначає не якість окремих рішень, а також здатність інституції залишатися носієм довіри та спільного сенсу.

Біблійні наративи, попри їхню жанрову й історичну віддаленість, демонструють дивовижну сталість у розумінні того, що суд не може бути морально нейтральним простором. Судження в цих текстах завжди прив'язане до внутрішнього стану того, хто його здійснює, і до наслідків, які це судження має для громади загалом. Водночас біблійна традиція залишається на рівні етичного застереження й моральної діагностики, не пропонуючи формалізованих механізмів забезпечення

доброчесності. Саме ця напруженість між високими моральними очікуваннями та відсутністю процедурної конкретики створює потребу в іншій мові опису суддівської відповідальності – більш структурованій.

Ця потреба реалізується через формування узагальнених принципів суддівської поведінки, які зберігають моральне ядро ранніх уявлень про справедливість, але подають його у формі, придатній для інституційного застосування. Етичні вимоги до судді починають артикулюватися не через образи занепаду чи праведності, а через поняття неупередженості, стриманості, цілісності та відповідальності за довіру до суду. У такому річищі відбувається поступовий перехід від наративного осмислення суду до нормативного, у межах якого моральний зміст правосуддя не зникає, а набуває іншої форми вираження. Саме на цьому ґрунті стає можливим звернення до міжнародних етичних стандартів суддівської поведінки.

Міжнародні етичні стандарти суддівської поведінки сформувалися внаслідок усвідомлення того, що формально-процесуальні гарантії незалежності суду не вичерпують умов його легітимності. Навіть за наявності належних процедур призначення, незмінюваності та процесуальної автономії судова влада залишається вразливою до ерозії довіри. У цьому контексті виникає потреба в кодифікації професійних чеснот, спрямованих на підтримання внутрішньої цілісності суддівського корпусу та збереження довіри до правосуддя як суспільного інституту. Етичні стандарти у такій логіці виконують не допоміжну, а фундаментальну функцію, окреслюючи межі допустимої поведінки там, де формальне право залишається мовчазним.

Бангалорські принципи поведінки суддів закріплюють цю ідею через визначення базових цінностей, що мають регулятивне значення для щоденної суддівської практики [7]. Особливе місце серед них посідають чесність і належна поведінка, які спрямовані на усунення будь-яких форм залежності судді від зовнішніх впливів. У межах цих принципів доброчесність розуміється як професійний обов'язок, що вимагає активного уникнення ситуацій, здатних поставити під сумнів автономність судового рішення. Такий підхід розширює поняття запобігання підкупу, зміщуючи акцент з реагування на вже вчинене порушення до запобігання умовам, за яких викривлення суддівства стає можливим.

Важливою особливістю Бангалорських принципів є орієнтація не лише на фактичну неупередженість судді, а й на її сприйняття з боку суспільства. Суддя має утримуватися від поведінки, яка здатна породжувати обґрунтовані сумніви щодо його незаангажованості, навіть за відсутності реального конфлікту інтересів. Така логіка безпосередньо перегукується з біблійним уявленням про суд як моральний інститут, у межах якого викривлення правосуддя починається задовго до формального порушення норми. У цьому сенсі міжнародні етичні стандарти не протистоять біблійній традиції, а інституціоналізують її ключову тезу: справедливість залежить не лише від правильності рішення, а й від моральних умов, у яких рішення формується.

Висновки Консультативної ради європейських суддів щодо професійної поведінки зміщуюють акцент з формальних гарантій незалежності на феномен довіри

як соціальної умови функціонування правосуддя [8]. У цих документах судова влада розглядається і як сукупність повноважень, і як інституція, авторитет якої формується через сталі очікування суспільства щодо чесності, стриманості та внутрішньої цілісності суддів. У такій логіці довіра перестає бути побічним ефектом правильно організованого процесу, натомість набуває статусу самостійної цінності, що потребує постійного підтримання. Саме тому етичні вимоги виходять за межі безпосереднього здійснення правосуддя й охоплюють значно ширший контекст поведінки судді як публічної особи.

Особливо показовим у цьому сенсі є підхід, за яким навіть приватна поведінка судді набуває професійного значення. Висновки Консультативної ради виходять з того, що межа між приватним і публічним у суддівській діяльності є умовною, оскільки будь-яка поведінка, здатна поставити під сумнів незалежність або неупередженість судді, впливає на сприйняття суду загалом. Йдеться не про моральний контроль у приватній сфері, а про усвідомлення того, що суддівська роль неминуче пов'язана з репрезентацією інституції. У цьому аспекті суддя виступає носієм символічного капіталу правосуддя, а його поведінка – чинником, що або зміцнює, або підточує суспільну віру в справедливий суд.

Біблійна традиція виявляє подібну логіку, хоча й артикулює її в іншій мовній і культурній формі. Несправедливий суд у біблійних текстах ніколи не розглядається як приватна помилка або суто професійна невдача; він описується як причина деградації громади, втрати довіри та морального розладу суспільства. Моральна відповідальність судді у такій перспективі виходить за межі вузької професійної ролі й охоплює публічний вимір спільного життя. Концептуальний результат зіставлення цих підходів полягає в тому, що міжнародні етичні стандарти суддівської поведінки можна інтерпретувати як секулярну інституціоналізацію моральної вимоги непідкупності та внутрішньої цілісності суду.

Національна система етичного регулювання суддівської поведінки в Україні загалом відтворює базові положення міжнародних стандартів, передусім вимоги незалежності, безсторонності та доброчесності судді. Кодекс суддівської етики фіксує обов'язок утримуватися від незаконного впливу, зовнішніх стимулів і будь-яких форм втручання у здійснення правосуддя, що узгоджується з логікою Бангалорських принципів та підходами Консультативної ради європейських суддів (*табл. 2*) [9]. У моральному вимірі ці приписи апелюють до тієї самої ідеї, яка простежується у біблійній традиції, – непідкупність суду як передумова справедливого судження і збереження довіри громади.

Водночас формальна відповідність міжнародним стандартам не означає автоматичної ефективності етичного регулювання. Реальний регулятивний потенціал кодексів визначається не стільки змістом задекларованих принципів, скільки практикою їх застосування, зокрема роботою дисциплінарних органів, стандартами оцінки поведінки судді та готовністю інституцій реагувати на репутаційні ризики. У цьому контексті вирішального значення набуває професійна культура суддів, у межах якої нульова толерантність до підкупу та неформальних стимулів

Таблиця 2. **Норми Кодексу суддівської етики щодо корупції та етичних загроз***

Етична норма	*Цитата*	*Коментар*
Високі етичні стандарти поведінки	Суддя повинен бути прикладом неухильного додержання вимог закону… з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду (ст. 1)	Поведінка судді має бути бездоганною і такою, що не створює підстав для сумнівів у непідкупності та відсутності корупційних ризиків
Уникнення незаконного впливу	Суддя має уникати будь-якого незаконного впливу на його діяльність… (ст. 2)	Поведінка судді не повинна створювати умови для неправомірного впливу, що часто реалізується через хабарництво чи непрозорі преференції
Заборона непрозорих позапроцесуальних зв'язків	Суддя не має допускати позапроцесуальних взаємовідносин з учасниками справ, що перебувають у провадженні (ст. 14)	Норма запобігає неофіційним контактам, які можуть створювати передумови для упередженості або хабарництва
Утримання від поведінки, що ставить під сумнів неупередженість	Суддя має уникати поведінки, що може викликати сумнів чи створити враження прихильності чи упередженості… (ст. 14)	Для судді важливо не лише бути неупередженим, але уникати ситуацій, що можуть виглядати як корупція

* *Примітка.* Побудовано на основі [9].

сприймається не як зовнішній тиск, а як внутрішня норма. Саме на цьому рівні виявляється розрив між нормативною моделлю й фактичним функціонуванням етичних стандартів.

Окремого значення набуває суддівська присяга. Вона потенційно виконує роль нормативного «якоря» для саморегуляції, переводячи абстрактні принципи незалежності, безсторонності та доброчесності у площину особистої відповідальності й професійної честі. Проте цей потенціал реалізується лише тоді, коли присяга вбудована в реальні практики підтримки доброчесності, зокрема, через сталі стандарти поведінки, наставництво, етичне навчання, дієві дисциплінарні процедури та середовище, у якому відхилення від чеснот не нормалізуються. За відсутності таких механізмів і належної професійної соціалізації присяга ризикує втратити регулятивну силу й перетворитися на ритуал.

Висновки та перспективи подальших досліджень. У результаті дослідження питання запобігання корупційним ризикам у правосудді крізь призму біблійної моралі та сучасних етичних стандартів установлено таке.

1. Синтез біблійних моральних принципів і сучасних етичних стандартів дає змогу сформувати цілісну рамку протидії суддівському хабарництву, у якій право, етика та мораль не конкурують, а взаємно підсилюють одне одного. Біблійні тексти надають концептуальне підґрунтя для розуміння суду як морального інституту, тоді як міжнародні стандарти пропонують механізми кодифікації, професійного

самоконтролю та підтримки довіри в умовах світського правопорядку. Ключовий висновок такого зіставлення полягає в тому, що доброчесність судді є внутрішньою чеснотою, яку неможливо повністю замінити зовнішнім контролем, але яку можна підтримувати й відтворювати через інституційні інструменти.

2. Для українського контексту це означає необхідність зміщення акценту на формування професійної культури доброчесності. Практично це передбачає підготовку та підвищення кваліфікації суддів з чіткою орієнтацією на етичний вимір суддівської професії, де доброчесність розглядається не як декларативна чеснота, а як компетентність, що підлягає формуванню, перевірці та щоденному відтворенню в реальних ситуаціях. Навчання має фокусуватися на розпізнаванні та управлінні конфліктами інтересів, межах допустимої комунікації поза процесом, стандартах поведінки, які мінімізують репутаційні ризики, а також на практиках самоконтролю й стійкості до неформальних стимулів.

3. Інституційні механізми мають бути вибудувані таким чином, щоб гарантувати реальну невідворотність дисциплінарної реакції на порушення етичних стандартів і водночас забезпечувати зрозумілість і передбачуваність критеріїв оцінювання суддівської поведінки. Йдеться як про формальну наявність дисциплінарних процедур, так і про їхню спроможність послідовно реагувати на порушення незалежно від статусу судді чи контексту конкретної справи. Прозорість підстав і логіки дисциплінарних рішень відіграє ключову роль у підтриманні довіри до системи етичного контролю. У такій конфігурації дисциплінарна практика перестає бути каральним інструментом і набуває регулятивного значення, формуючи зрозумілі орієнтири допустимої поведінки.

4. Окремим напрямом є посилення ролі професійної саморегуляції та внутрішньої нетерпимості до корупційних практик, оскільки саме неформальні норми часто визначають поведінку сильніше за формальні приписи. Емпіричні дослідження корупції вказують, що стабільні результати досягаються тоді, коли етичні стандарти підтримуються не лише санкціями, а й символічними та професійними механізмами, серед яких важливими є репутаційні наслідки, прозорість, ідея служіння та професійна відповідальність. Цей підхід узгоджується з біблійним акцентом на внутрішній відповідальності та з міжнародними стандартами, які розглядають доброчесність як ядро суддівської професії.

Перспективи подальших досліджень доцільно пов’язати з емпіричною верифікацією зв’язків між професійною етикою суддів, їхніми моральними переконаннями та фактичними корупційними ризиками в судовій сфері. Такий дослідницький фокус переводить дискусію з рівня нормативних декларацій у площину перевірюваних залежностей і дає змогу ідентифікувати механізми, через які етичні настанови трансформуються в поведінкові практики в конкретних інституційних контекстах. Для науки це відкриває можливість побудови пояснювальних моделей, що водночас враховують структурні умови функціонування правосуддя та внутрішньомотиваційні чинники суддівської поведінки, забезпечуючи концептуальну й методологічну зіставність результатів.

Перелік використаних джерел

1. Arnaudovska A. Understanding and combating judicial corruption. *Journal of Liberty and International Affairs.* 2018. Vol. 4 (1). P. 115–125. https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-58141-7. URL: https://d-nb.info/1192204549/34 (accessed: 09.04.2026).

2. Asrun A. M. Judicial corruption as a violation of professional ethics. *International Journal of Professional Business Review.* 2023. Vol. 8 (2). DOI: https://doi.org/10.26668/businessreview/2023.v8i2.1125. URL: https://openaccessojs.com/JBReview/article/view/1125/450 (accessed: 09.04.2026).

3. Braswell M. C., McCarthy B. R., McCarthy B. J. Justice, crime, and ethics. New York: Routledge, 2017. 432 p.

4. Gneezy U., Saccardo S., van Veldhuizen R. Bribery: Behavioral drivers of distorted decisions. *Journal of the European Economic Association, European Economic Association.* 2019. Vol. 17 (3). P. 917–946. URL: https://rady.ucsd.edu/_files/faculty-research/uri-gneezy/Bribery%20Behavioral%20drivers%20of%20distorted%20decisions.pdf (accessed: 09.04.2026).

5. Біблія або Книги Святого Письма Старого й Нового Заповіту / Переклад проф. І. Огієнка. Київ: Українське Біблійне Товариство, 2009. 1152 с.

6. Bangalore Principles of Judicial Conduct. United Nations Office on Drugs and Crime, 2002. 15 p. URL: https://www.unodc.org/pdf/crime/corruption/judicial_group/Bangalore_principles.pdf (accessed: 09.04.2026).

7. Opinion No. 3 (2002) of the Consultative Council of European Judges (CCJE) on the principles and rules governing judges' professional conduct. Strasbourg: Council of Europe, 2002. URL: https://rm.coe.int/168070098d (accessed: 09.04.2026).

8. Кодекс суддівської етики: затв. XI черговим з'їздом суддів України від 22.02.2013. URL: https://court.gov.ua/userfiles/Kodex%20sud%20etiki(1).pdf (дата звернення: 09.04.2026).

References

1. Arnaudovska A. Understanding and combating judicial corruption. *Journal of Liberty and International Affairs.* 2018. Vol. 4 (1). P. 115–125. https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:0168-ssoar-58141-7. URL: https://d-nb.info/1192204549/34 (accessed: 09.04.2026).

3. 2. Asrun A. M. Judicial corruption as a violation of professional ethics. *International Journal of Professional Business Review.* 2023. Vol. 8 (2). DOI: https://doi.org/10.26668/businessreview/2023.v8i2.1125. URL: https://openaccessojs.com/JBReview/article/view/1125/450 (accessed: 09.04.2026).

3. Braswell M. C., McCarthy B. R., McCarthy B. J. Justice, crime, and ethics. New York: Routledge, 2017. 432 p.

4. Gneezy U., Saccardo S., van Veldhuizen R. Bribery: Behavioral drivers of distorted decisions. Journal of the European Economic Association, European Economic Association. 2019. Vol. 17 (3). P. 917–946. URL: https://rady.ucsd.edu/_files/faculty-research/uri-gneezy/Bribery%20Behavioral%20drivers%20of%20distorted%20decisions.pdf (accessed: 09.04.2026).

5. Bible or the Books of Holy Scripture of the Old and New Testaments / Translated by Prof. I. Ohienko. Kyiv: Ukrainian Bible Society, 2009. 1152 p. (in Ukr.).

6. Bangalore Principles of Judicial Conduct. United Nations Office on Drugs and Crime, 2002. 15 p. URL: https://www.unodc.org/pdf/crime/corruption/judicial_group/Bangalore_principles.pdf (accessed: 09.04.2026).

7. Opinion No. 3 (2002) of the Consultative Council of European Judges (CCJE) on the principles and rules governing judges' professional conduct. Strasbourg: Council of Europe, 2002. URL: https://rm.coe.int/168070098d (accessed: 09.04.2026).

8. Code of Judicial Ethics: adopted by the XI Regular Congress of Judges of Ukraine on 22 February 2013. Available at: https://court.gov.ua/userfiles/Kodex%20sud%20etiki(1).pdf (accessed: 09.04.2026) (in Ukr.).

ПИСЬМЕННИЙ В. **Запобігання корупційним ризикам у правосудді крізь призму біблійної моралі та сучасних етичних стандартів**

У статті здійснено міждисциплінарний аналіз протидії корупційним ризикам у правосудді через інтеграцію біблійних моральних принципів і міжнародно визнаних етичних стандартів суддівської поведінки. Обґрунтовано, що право, етика та мораль функціонують як взаємопідсилювальний нормативний комплекс, який формує умови інституційної непідкупності та підтримує легітимність судової влади.

Ключові слова: корупційні ризики, правосуддя, суддівська етика, доброчесність, хабарництво, біблійна мораль.

PYSMENNYI V. **Preventing corruption risks in the judiciary through the lens of biblical morality and contemporary ethical standards**

The article offers a comprehensive interpretation of counteracting corruption risks in the judiciary through the integration of biblical moral principles and contemporary ethical standards of judicial conduct. It substantiates an approach according to which law, ethics, and morality do not operate in competition but instead form a complementary system of restraints and normative guidelines capable of reducing corruption risks within judicial systems.

Biblical texts are interpreted as a source of a normative understanding of the court as a morally responsible institution, within which bribery is regarded as a distortion of truth and a substitution of justice with personal gain. By contrast, international ethical standards of judicial conduct are presented as an institutional form of codifying these moral intuitions, providing mechanisms of professional self-restraint, sustaining public trust, and ensuring the predictability of behavioral expectations in a secular legal order.

Particular attention is paid to the Ukrainian context, where there is a pronounced need to move beyond the formal reproduction of ethical norms toward the formation of a stable professional culture of integrity. The article emphasizes the role of institutional mechanisms designed to ensure the inevitability of disciplinary responses and the transparency of criteria for assessing ethical conduct, thereby transforming disciplinary practice from a punitive instrument into a regulatory one.

Keywords: corruption risks, judiciary, judicial ethics, integrity, bribery, biblical morality.

Рекомендоване цитування: ПИСЬМЕННИЙ В. Запобігання корупційним ризикам у правосудді крізь призму біблійної моралі та сучасних етичних стандартів. *Слово Національної школи суддів України.* 2026. № 1 (54). С. 40–49. DOI: https://doi.org/10.37566/2707-6849-2026-1(54)-4.

Suggested Citation: PYSMENNYI, V. (2026) Preventing corruption risks in the judiciary through the lens of biblical morality and contemporary ethical standards. *Slovo National School of Judges of Ukraine*, 1 (54), 40–49. DOI: https://doi.org/10.37566/2707-6849-2026-1(54)-4.

Дата першого надходження статті до видання: 09.02.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 13.04.2026
Дата публікації (оприлюднення): 22.04.2026

Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів.